

Mgr. JIŘÍ KOTOUČ

ředitel

Integrované střední školy technické v Benešově

narozen 21. září 1947. V roce 1965 se vyučil nástrojařem v n. p. JAWA Týnec nad Sázavou. V roce 1969 odmaturoval na Střední průmyslové škole strojnické ve Vlašimi. Od 1. září 1970 pracoval jako učitel odborných předmětů na Učňovské škole v Benešově. 1. září 1981 se stal zástupcem ředitele pro teoretické vyučování na Středním odborném učilišti JAWA Týnec se sídlem v Ostředku. V květnu 1990 se přihlásil do konkurzu na ředitele v SOU strojirenském JAWA Týnec. Konkurs vyhrál a od 1. července 1990 zastává funkci ředitele. Po sloučení SOU JAWA a SOU Benešov, v roce 1993, získala škola statut Integrované střední školy. Byl jmenován ředitelem a tuto funkci zastává dodnes.

ISŠT Benešov se už v roce 2005 zapojila do ekologické soutěže ENERSOL, která v tomto roce byla zahájena. Studenti popisují stávající zařízení na obnovitelné zdroje energie. Spolu s majiteli zařízení je nejen dokumentují, ale sami navrhuji jeho zlepšování. Už v prvním ročníku této soutěže student Jan Budjač z ISŠT Benešov svou kategorií vyhrál a tím položil základy tohoto oboru na této škole. V zahajovacím ročníku, kdy v soutěži bojovala Praha proti školám Zlínského kraje, Benešov „hostoval“ v Praze. Od ročníku 2006 se do soutěže zapojil i Středočeský kraj a ISŠT Benešov se stala Regionálním vzdělávacím centrem kraje v tomto odvětví. Hned v příštím ročníku se ze soutěže stal vzdělávací program, jehož součástí je i samotná soutěž. V rámci projektu se provádí i vzdělávání, které obstarávají převážně odborné firmy, jejichž výrobním programem je zhotovování zařízení na obnovitelné zdroje energie a od nich

se nové poznatky dozvídají nejen studenti, ale i pedagogové.

V Benešově již řadu let existuje firma MAVEL, která vyrábí a montuje malé vodní elektrárny. V této oblasti patří ke světové špičce. ISŠT při výuce s touto firmou spolupracuje a tím vznikla i jedna ze specializací školy. ISŠT Benešov si při tvorbě školního vzdělávacího programu do něj zařadila modul vodní motory a zapojila se do vzdělávacího projektu „Zelený most mezi teorií a praxí“.

Jakou má vzdělávací projekt ENERSOL strukturu?

Každý ročník začíná letním celostátním soustředěním, jehož se zúčastňují pedagogičtí pracovníci zapojených škol a školení provádějí přední odborníci firem z celé republiky. Následují vzdělávací semináře v každém Regionálním vzdělávacím centru v kraji. Do konce ledna odevzdávají studenti své projekty. Na krajských seminářích, v únoru a březnu, probíhají v rámci vzdělávání i soutěže studentských projektů. Šest nejlepších utvoří družstvo, které reprezentuje svůj kraj na celostátním semináři. Z nejlepších studentů z celé republiky se vytváří reprezentační družstvo ČR, které se zúčastňuje mezinárodního semináře. Součástí každého semináře je veřejná obhajoba projektů jednotlivých soutěžících.

Studenti ISŠT se pravidelně umisťují na předních místech v krajském i celostátním měřítku. Bývají i členy reprezentačního družstva v mezinárodní soutěži. Minulý ročník vyvrcholil v mezinárodním klání v Senátu ČR v Praze. Ve Středočeském kraji se do projektu ENERSOL již zapojilo 15 škol. Naším cílem je pro myšlenky a cíle projektu získat

další. Připravujeme projekt, kterým chceme získat statut vzdělávacího zařízení, které bude školit další učitele ze všech škol v oblasti OZE.

Jak na vaši škole propojujete vzdělávací projekt Enersol s různým výchovně vzdělávacím procesem?

Toto spojení už několik let patří neodmyslitelně k sobě. Zvykli si studenti, ale i učitelé. Nejprve si pletli název, mnozí se přiznali, že vlastně ani neví, co a o čem to je. To „to“ bylo něčím novým a možná i proto byl přístup mnohých skeptický. Pochybovali, zda „to“ má smysl a budoucnost. Opravdu by se mnozí z vás mohli zeptat: „Mělo a má to smysl?“ Na začátku, kdy stála před námi otázka: „Ano či ne?“, tohle nikdo nevěděl. Dnes je odpověď již jednoznačná: „Mělo a má to smysl!“ Jak se říká: Po bitvě je každý generál! O to větší ocenění si zaslouží ten, kdo důvěroval a s odhodláním projekt podporoval. Teď myslím především na pedagogy a studenty. Společnou práci dokázali to, že v současnosti má celý projekt jméno, zvuk a tradici. Jeho nejdůležitějším kladem je poznání – poznání neznámého, nepoznaného a možná tak trochu tajemného. Jak jinak vysvětlit to, že světlo se mění v elektrickou energii, vodík pohání motory a zbytky jídla dodávají proud do sítě? V dnešní době snad už pro nikoho není tajemstvím, že to jde. A možná... i to je výsledek projektu Enersol.

Chtějí se studenti v dnešní době internetu, facebooků, počítačových her zapojovat aktivně do projektu? Láká je to, že se budou muset učit, zajímat se, studovat, a to vše dobrovolně?

Kdo se zabývá výchovou dětí, tak ví, že aktivita studentů je téměř na nulové hodnotě a možná čeká na řešení tohoto problému. Tady snad pomůže jeden citát: „Průměrný učitel vypráví, dobrý učitel vysvětluje, výborný učitel ukazuje, nejlepší učitel inspiruje“. Tak tedy inspirujme a hned ruku v ruce motivujme. Po- užíjme ta kouzelná, jednoznačná a jednoduchá slovíčka! Motivaci dosáhnete toho, že i ze slabého studenta bez zájmu se stává profesionál, který umí hovořit na dané téma, prezentovat svoje myšlenky a to nejdůležitější je, že své myšlenky umí i obhajovat! To je, myslím si, důvod, proč by učitel měl vykonávat svoji profesi – pro ten výjimečný okamžik úspěchu svých studentů!

Tento model na naší škole funguje, žáci sami si vyhledávají témata a diskutují o nich. Stává se, že nemá jí hned napoprvé úspěch, ale to je motivací do příštího ročníku – být lepší. Co víc si přát? Zní to až pohádkově, ale zde se odráží pětiletá práce. A je výsledek opravdu takový? Znají studenti obnovitelné zdroje energie? K hlubším znalostem toho ještě hodně schází, ale pro mnohé je tento projekt inspirací – zajímat se víc o danou problematiku, studovat obor na vysoké škole. Pro ostatní je prostorem k navázání nových kontaktů, získání zkušeností a zážitků. Je málo takových projektů, které v takové šíři seznamují studenty s danou tematikou. Jde se od vyučování k projektům studentů ve školách. Nejlepší se potkávají v krajských kolech, kde se vytváří z nejlepších reprezentační družstvo kraje, které postupuje do národního kola. Nejlepší studenti tvoří reprezentační tým ČR, který se setkává s celkem Slovenské republiky. Mezinárodní sou-

těže se účastní pravidelně školy z Německa a Slovinska. V příštím ročníku se připojují školy z Rakouska a Polska.

Ve většině oborů na vaši škole učíte podle školních vzdělávacích programů. Jak je do ŠVP začleněna environmentální výchova?

Naším cílem, při vlastním zpracování ŠVP, byla kromě jiného i změna vlastního procesu výuky, její modernizace s cílem zlepšit kvalitu vzdělávání a připravenosti žáků na život v 21. století. Učivo stanovené RVP tedy není cílem vzdělávání, ale prostředkem k dosažení požadovaných výstupů. Toho jsme si vědomi, a proto v afektivní oblasti směřujeme nejen přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti, získali pozitivní postoj k přírodě a motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti. V učebních oborech máme zařazen předmět biologie a ekologie s jednodílnou dotací ve studijních oborech s dotací dvouhodinovou. Ve všech předmětech je zařazeno průřezové téma Člověk a životní prostředí, které se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci základních směrů rozvoje lidských zdrojů. EVVO poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Máte ve škole zpracovaný plán environmentální výchovy? Kolik učitelů se zabývá EVVO?

Ano, plán zpracováváme již několik let. Funkci metodika vykonává výchovná poradkyně. V současné době studují dva učitelé specializační studium určené k výkonu funkce environmentálního metodika. Součástí plánu je také projektové vyučování.

Environmentálním vzděláváním se ale nezabývají pouze tyto tři zmiňovaní pedagogové. Jak jsem již uvedl, téma Člověk a životní prostředí je obsaženo ve všech vyučovaných předmětech na naší škole, proto i všichni učitelé se o tuto problematiku zajímají.

V budoucnu chceme vybudovat učebnu EVVO s funkčními modely OZE, rozšířit knihovnu a videotéku. Projektové vyučování, které dnes uskutečňujeme v jednotlivých vyučovacích hodinách, chceme rozšířit do celodenních nebo vícedenních projektů.

Co vám brání ve vybudování speciální učebny na EVVO a OZE?

Bude to rozsáhlá stavební rekonstrukce části budovy. Máme rozpracovaný stavební projekt. Celková hodnota stavebních prací a vybavení se blíží jednomu milionu korun. To je částka, která nespadne z nebe. Začínáme dělat na projektu, kde bychom chtěli získat prostředky z evropských fondů.

Zapojili jsme se do projektu „Zelený most mezi teorií a praxí“, kde působí šest škol z celé republiky a do svých ŠVP zařazují moduly na výuku obnovitelných zdrojů energie. I z toho projektu chceme získat prostředky na výuku a vybavení učebny. Součástí projektu je pořádání konferencí a workshopů, kde si budou školy vyměňovat zkušenosti z výuky a budou získávat nové poznatky od firem, které se touto problematikou zabývají. Podporu a finance chceme získat i od firem, pro které své studenty hlavně připravujeme. I tady chceme naplňovat své ústřední heslo: „Učíme dobře, učíme moderně!“

■

